

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ

ΕΤΟΣ ΙΑ' - ΤΕΥΧΟΣ 42 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2006

Ὑποδοχή ἱερῶν λειψάνων Ἁγίου Νικολάου τοῦ ἐν Βουνένοις στὴ Μονὴ Ἁγίας Εἰρήνης.

Ἀνέγερση κτιρίου, αἰθουσας πολλαπλῶν χρήσεων καὶ ἱατρείου, στὸ Κατράνγκ - Β. Καμερούν.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΑΚΟΝΙΑ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2006
ΤΕΥΧΟΣ ΜΒ΄

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ,
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
Κ.Κ. ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΟΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΞΑΝΘΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΘΕΩΡΙΟΥ
ΤΗΛ.: 2541022505 - 2541028305
ΑΧ: 2541025581

Συντακτική Έπιτροπή

Πρωτοπρ. Γεώργιος Ἀναγνωστόπουλος
Ἀρχιμ. Σωφρόνιος Γκουτζίνης
Ἀρχιμ. Παντελεήμων Μουτάφης

Φιλολογική Έπιμέλεια

Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανος

Σχέδια

Γιάννης Μενεσιδης

Στὰ κείμενα διατηρεῖται
ἡ ὀρθογραφία τῶν συγγραφέων

**ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ
ΔΕΚΤΑΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ
ΑΡΘΡΑ - ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ**

Διεύθυνση

Περιοδικό "ΔΙΑΚΟΝΙΑ"
Ἱερά Μητρόπολις Ξάνθης & Περιθεωρίου
Τ.Θ. 270, Τ.Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ

ΕΚΤΥΠΩΣΗ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΤΕΛΕΙΑ + ΠΑΥΛΑ"
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΑΡΟΔΟΣ ΜΠΡΟΚΟΜΗ 31 ΞΑΝΘΗ
ΤΗΛ.: 2541024536, FAX: 2541075110
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ: 1ο χλμ. ΞΑΝΘΗΣ-ΚΑΒΑΛΑΣ
ΤΗΛ.: 2541071178

ΑΡ. ΚΩΔΙΚΟΥ 2321

ὅτι στρέφονται ἐναντίον μας. Ἡ κοινωνία πού φτιάξαμε, ἐγωκεντρική, χωρὶς ἀγάπη καὶ θυσιαστική διάθεση γιὰ τὸν συνάνθρωπο, γίνεται ἐχθρὸς καὶ ἐφιάλης καὶ γινόμαστε καθημερινὰ μάρτυρες ἀπάνθρωπων καὶ ἀντικοινωνικῶν πράξεων.

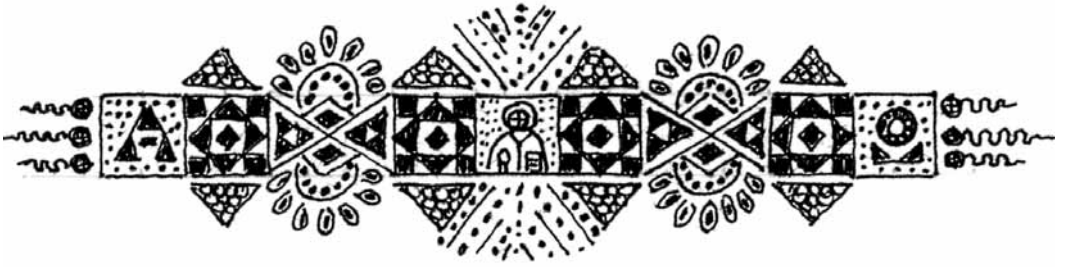
Σὲ καθημερινή βάση γίνονται συνδιασκέψεις γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς εἰρήνης. Ὅμως ζοῦμε μὲ τὸ ἄγχος τοῦ πολέμου. Κανεὶς δὲν μᾶς ἐγγυᾶται τίποτε. Μένει ὅμως ὁ Ἄναστας Κύριος. Αὐτὸς μᾶς δίδει τὴν πιὸ γλυκιὰ ἐλπίδα ὅτι θὰ εἶναι μαζί μας ὅλες τὶς ἡμέρες τῆς ζωῆς μας.

Καὶ αὐτὴ ἡ ὑπόσχεση τοῦ Χριστοῦ ἢ θεΐα, ἢ φιλική, ἢ γλυκιὰ καὶ ἀψευδῆς ἐπαγγελία, εἶναι ἡ αἰώνια ἄγκυρα ἐλπίδος τὴν ὁποία ἐμεῖς οἱ πιστοὶ ἔχουμε στὸ πέλαγος τῆς ζωῆς, ὅπως ἀναφέρει ὁ ὕμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας στὸ στιχηρὸ τοῦ Πάσχα:

*ᾠ θεΐας! ᾠ φίλης!
ᾠ γλυκυτάτης σου φωνῆς
μεθ' ἡμῶν ἀψευδῶς
γὰρ ἐπηγγείλω ἔσσεσθαι,
μέχρι τερμάτων αἰῶνος Χριστέ,
ἦν οἱ πιστοὶ ἄγκυραν ἐλπίδος
κατέχοντες ἀγαλλόμεθα*

Διάπυρος πρὸς τὸν Ἀναστάνα
Κύριον εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης
† Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

26^Η ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ

Η Ίερά Μητρόπολις Ξάνθης και Περιθεωρίου με άφορμή την 26η Ίουνίου, ή όποία έχει θεσπισθει από τό 1987, κατόπιν πρωτοβουλίας του Ίργανισμοῦ Ίνωμένων Ίθνων, ως “Παγκόσμια Ίμέρα κατά τών ναρκωτικῶν” καταθέτει τίς ακόλουθες σκέψεις για τό μεγάλο αυτό κοινωνικό και πνευματικό πρόβλημα τής έποχής μας.

Ίθ έθέσπιση αυτή από τόν Παγκόσμιο Ίργανισμό, ένῶ γίνεται μέ σκοπό νά αναδείξει την κρισιμότητα του προβλήματος τής ναρκοεξάρτησης, μαρτυρεί ώστόσο τό “συμβιβασμό” τής κοινωνίας μέ την κουλτούρα τών ναρκωτικῶν. Μέ αυτή την απαραίτητη έπισήμανση, ή Ίερά Μητρόπολή μας, πού είναι από τούς ιδρυτικούς φορείς του τοπικού Κέντρου Ίνημέρωσης-Πρόληψης κατά τών ναρκωτικῶν, έπιθυμεί, μέ άφορμή την “Παγκόσμια Ίμέρα κατά τών ναρκωτικῶν”, νά έπισημάνει μερικές πτυχές του προβλήματος πού συχνά ξεχνούμε ή άγνοούμε.

Ίθ Έκκλησία δέν άποτελεί έναν χῶρο ιδιωτικής θρησκευτικής ζωής,

άλλά δομείται έξ αρχής ως τοπική κοινότητα, μικρή μέν στην περίοδο τών ιστορικῶν της άπαρχῶν, άλλά μέ δυναμισμό τέτοιο, ὅστε μέ την πάροδο του χρόνου νά άγκαλιάσει ὅλη την κοινωνία και νά την μεταμορφώσει σέ χριστιανική οίκουμένη, μέσω του ὀρθόδοξου τρόπου ζωής πού διαμόρφωσε τόν πολιτισμό και την παράδοση τών ανθρώπων. Για αιῶνες έκκλησία και κοινωνία συνέπιπταν και τά νιάτα τής πατρίδας μας, πολλές φορές υπό συνθήκες διωγμῶν ή άπόλυτης φτώχειας, μπολιάζονταν μέ τά νάματα τής πίστης και είχαν ως πρότυπά τους άγίους τής Έκκλησίας μας, πολλοί έκ τών όποιών, ὅπως ὁ άγιος Δημήτριος, ὁ άγιος Γεώργιος, ή άγία Μαρίνα και άλλοι, ήταν νέοι άνθρωποι. Ίθ Έκκλησία λειτουργούσε ως κοινότητα και διαπότιζε μέ τό κοινοτικό πνεῦμα την προσωπική, την οικογενειακή, άλλά και την κοινωνική ζωή.

Μέ τή σταδιακή έκκοσμίκευση τής κοινωνίας τά πράγματα άλλαξαν δραματικά. Ίθ κοινωνική μεταβολή ὀδήγησε στην κατάργηση του κοινο-

τικοῦ προτύπου, στὴ χαλάρωση τῶν οικογενειακῶν δεσμῶν καὶ στὴν ἔξαρση τοῦ ἀτομικισμοῦ σὲ βάρος τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων. Ἡ ἐκκοσμίκευση τῆς κοινωνίας ὀδήγησε στὴ θεοποίηση τοῦ “ἐγὼ” καὶ στὴν καθιέρωση τῆς ἠθικῆς τοῦ συμφέροντος, ποὺ ὅμως δὲν ἀρκεῖ νὰ δώσει νόημα στὴ ζωὴ καὶ νὰ χαρίσει εὐτυχία καὶ πληρότητα. Ἀντιθέτως, τὸ ἀτομικὸ συμφέρον φαλκιδεύει διαπροσωπικὲς σχέσεις, καθιστᾷ προβληματικὴ τὴ σύναψη φιλικῶν σχέσεων τῶν νέων, δηλητηριάζει τὸν ἔρωτα, σκοτώνει τὴν ἀγάπη, γεννᾷ τὴν περιθωριοποίηση, τὴ μοναξιά, τὴν ἀπόρριψη.

Ἡ ἔλλειψη οὐσιαστικοῦ νοήματος καὶ ὑγιῶν προτύπων ὀδηγεῖ τοὺς νέους σὲ ἀδιέξοδα. Στὴν παρούσα φάση, μάλιστα, ὄχι ἀπλᾶ λείπουν τὰ πρότυπα, ἀλλὰ προβάλλονται ἀπὸ τὴν κοινωνία ἡμῶν τῶν μεγαλυτέρων ὡς παράδειγμα πρὸς μίμηση στίς νέες γενιὲς ἀντιπρότυπα, μὲ τὰ ὁποῖα οἱ νέοι μας γρήγορα ταυτίζονται.

Ἡ ἀπουσία νοήματος καὶ ὑγιῶν προτύπων ζωῆς βρίσκεται στὴ ρίζα τοῦ προβλήματος τῆς ναρκοεξάρτησης. Ἐπιπλέον ἡ “ἐγωκεντρικὴ” διαπαιδαγώγηση ποὺ δίνουμε στὰ παιδιά μας, ποὺ μαθαίνουν μόνο τὸ λαβεῖν, ἢ, ἀκόμη χειρότερα, τὸ δοῦναι γιὰ τὸ λαβεῖν, ὀδηγεῖ νομοτελειακὰ στὴ συγκρότηση ἐγωϊστικῶν προσωπικοτήτων, ποὺ μόνο σκοπὸ ἔχουν τὴν κυριαρχία καὶ τὴν ἐπιτυχία μὲ κάθε κόστος. Ὅταν ὅμως αὐτὸς ὁ ἐγωκεντρικὸς σκοπὸς δὲν μπορεῖ νὰ δικαιωθεῖ ἐξουσιαστικά, τότε ἐπιλέ-

γεται ὡς λύση ἡ αὐτοκαταστροφή, προκειμένου νὰ δικαιωθεῖ τὸ ἐγωϊστικὸ αὐτοεἶδωλο.

Σ’ αὐτὸ τὸ ἐγωκεντρικὸ παιδαγωγικὸ καὶ κοινωνικὸ μοντέλο τοῦ μεταμοντερνισμοῦ ἡ Ἐκκλησία προβάλλει μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὴν παράδοσή της ὡς ἀντιπρόταση ἐκείνου τοῦ προτύπου ποὺ σαρκώνει ὁ κάθε ἄγιος: τὸ παράδειγμα τῆς μετάνοιας, τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸ καὶ τὸν συνάνθρωπο, τῆς προσφορᾶς, τῆς θυσίας καὶ τῆς ἀγιότητος ὡς δρόμο ποὺ μᾶς μεταφέρει ἀπὸ τὴν ἀνθρωποκτόνο ναρκοεξάρτηση στὴ ζωογόνο καὶ ἀναστάσιμη ἐξάρτηση ἀπὸ τὸν Θεό, ποὺ δὲν εἶναι ἐξάρτηση δουλείας, ἀλλὰ ἀνακάλυψη ἐλευθερίας καὶ ἐν τέλει ἡ μόνη ἐξάρτηση ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἐπιθυμεῖ κανεὶς.

Οἱ παραπάνω σκέψεις δὲν ἐξοφλοῦν τὸ χρέος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας πρὸς τὰ παιδιά της, καὶ ἰδίως πρὸς ἐκεῖνα ποὺ παλεύουν μὲ τὰ ναρκωτικά. Διατυπώνονται ὅμως μὲ εὐθύνη καὶ ὄχι ἀπλῶς ὡς εὐχολόγιο. Εἶναι περισσότερο ἓνα προσκλητήριο σὲ προσευχὴ καὶ μετάνοια, τὴν ὁποία πρέπει νὰ ἐπιδείξουμε ὅλοι, καὶ ὅλοι ἐμεῖς ποὺ φέρουμε τὸ μεγαλύτερο βάρος εὐθύνης γιὰ τὴν πορεία τοῦ κόσμου καὶ τῆς κοινωνίας μας.

Η ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΖΑΝΘΗΣ

Ἄρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη
Πρωτοσυγκέλλου

Συνέχεια ἀπὸ τὸ τεῦχος 39

-Παρακλητική. Ὁ Λ. Πολίτης τὸ θεωρεῖ ἀταύτιστο. Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου σημειώνει ὅτι περιέχει 288 σελίδες καὶ τὸ χρονολογεῖ τὸν 16ο αἰώνα.

-Πραξαπόστολος. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 20X15 καὶ 304 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 15ο αἰώνα.

-Εὐχολόγιον. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 23X15 καὶ 524 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 15-16ο αἰώνα.

-Εὐαγγελιστάριον. Ἀκέφαλος χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 31X21 καὶ 894 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1558. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Νεόφυτος. Ἡ στάχωση εἶναι σύγχρονη ἀπὸ μεταξὺ ὕφασμα. Τὸ ἀφιερωματικὸ σημεῖωμα στὴν Παναγία Χαλχαλιώτισσα βρίσκεται στὸ τέλος τοῦ κώδικα.

-Θεοτοκάριον. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 31X15 καὶ 392 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1608. Σημειώσεις καὶ ἀκροστιχίδα τοῦ μητροπολίτου Δράμας Ἀθανασίου.

-Νομικόν. Ὁ Λ. Πολίτης τὸ θεωρεῖ ἀταύτιστο. Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου σημειώνει ὅτι πρόκειται γιὰ χαρτῶο κώδικα, διαστάσεων 10X15 καὶ 476 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 17ο αἰώνα. Στὸ τέλος διαβάζεται: ὁ *Ξάνθης Δανιήλ*.

-Νομικόν. Ὁ Λ. Πολίτης τὸ θεωρεῖ ἀταύτιστο. Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου ἀναφέρει ὅτι πρόκειται γιὰ χαρτῶο κώδικα, διαστάσεων 14X9 καὶ 400 σελίδων. Στὸ τέλος ὑπάρχει ἡ σημείωση: *Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Εὐφροσύνης πόνος, / ἐτελειώθη ἐπὶ ἔτους ,ξξ'ζ' ἐν μηνὶ Μαΐῳ α"* (1559).

-Τυπικόν τοῦ ἁγίου Σάββα. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 21X15 καὶ 555 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 15ο αἰώνα.

-Ἀνθολόγιον Μηναίου Ἰανουαρίου-Αὐγούστου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 22X15 καὶ 622 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1560. Στὸ τέλος καταγράφεται ἡ ἑξῆς σημείωση: *Ἔλαβε τέμα τὸ παρὸν βιβλίον διὰ χειρὸς καὶ πόνου κάμου Ἀμβροσίου*

διακόνου Νικοδήμου μοναχοῦ καὶ οἱ τυχόντες ἐν χειρὶ λαβεῖν αὐτὸ μή μου μέμνησθαι διὰ τὴν τῶν σφαλμάτων πληθεῖν διότι ἄπειρος ὑπάρχω καὶ πτωχὸς γραμμάτων, ἀλλ' εὐχεσθὰ μοι διὰ τὸν Κύριον. Ἐν ἔτει ,ζξ'η' ὦ μηνὶ Μαΐῳ κθ' (1560). Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ διάκονος Ἀμβρόσιος.

-Μηναῖον Δεκεμβρίου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 31X21 καὶ 557 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1558. Εἶναι ὅμοιο μὲ τὰ μηναιῖα τοῦ μοναχοῦ Νεοφύτου, ἀριθμ. 6-9. Στὸ τέλος καταγράφεται ἡ σημείωση: ἔτει ,ζξ'ς' ὦ ἐν μηνὶ μαρτίῳ λ' (1558) Νεοφύτου ἀρχιερέως (μοναχοῦ).

-Μηναῖον Σεπτεμβρίου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 30X22 καὶ 440 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1557. Εἶναι ὅμοιο μὲ τὰ μηναιῖα ἀριθμ. 6-9 καὶ 19 τοῦ μοναχοῦ Νεοφύτου. Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου σημειώνει τὴν χρονολόγηση: ἔτους ,ζξ'ς' ὦ μηνὶ Ὀκτωβρίῳ λα'.

-Μηναῖον Μαρτίου-Μαΐου καὶ Συναξάριον Μαρτίου-Μαΐου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 29X23 καὶ 532 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 15ο αἰώνα. Ὁ Λ. Πολίτης σημειώνει ὅτι μέχρι τὴ σελίδα 76 εἶναι μεταγενέστερη προσθήκη τοῦ 16ου ἢ 17ου αἰώνα.

-Συναξάρια Σεπτεμβρίου-Φεβρουαρίου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 34X24 καὶ 482 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1532. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται κάποιος Πέτρος. Ὁ Λ. Πολίτης σημειώνει ὅτι ἡ χρονολογία στὸ ἔμμετρο χρονολογικὸ σημείωμα εἶναι 7040 (=1532), ἰνδ. ε'. Ὁ Χρυσό-

στομος Χατζησταύρου παραθέτει τὸ ἔμμετρο σημείωμα: Πτωχὸν Πέτρον τοῦνομα πλήθει πταισμάτων ἔργοις. / γαθοῖς πλούσιον δεῖξον κόρη, / ὅς σοι πεποιθὼς φέρει τῆς βίβλου τέλος / ὦφθ' εἰς χιλιάς, μέτρον τῆς ἑβδομάδος / μᾶλλον ἢ δεκάς σχοῦσα σεπτῆς τετάρτης, / Πέμπτη δὲ ἡ ἔνδικτος Αὐγούστου πρώτη.

-Μηναῖον Ὀκτωβρίου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 29X24. Χρονολογεῖται τὸν 16ο αἰώνα. Στὸ τέλος ὑπάρχει ἡ ἀκόλουθη σημείωση: ἴληφε τέλος ὀκτώβριος μὴν. / Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ Σωφρονίου πόνος. Βιβλιογράφος ἀναφέρεται ὁ Σωφρόνιος.

-Εὐαγγελιστάριον. Κολοβὸς χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 28X23 καὶ 592 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 16ο αἰώνα.

-Περγαμηνὸς κώδικας, διαστάσεων 29X22 καὶ 118 σελίδων. Ἡ σελίδα ἀριθμ. 2 χρονολογεῖται τὸν 12ο-13ο αἰώνα.

-Ἀκολουθία ἀγίου εὐχελαίου. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 27X19 καὶ 16 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 13ο-14ο αἰώνα.

-Περιέχει τὴν Λειτουργία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου καὶ τῶν Προηγιασμένων Δώρων. Χαρτῶος κώδικας, διαστάσεων 24X17 καὶ 92 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1543. Στὴν ἀρχὴ ὑπάρχει μικρογραφία τοῦ Μεγάλου Βασιλείου. Στὸ τέλος δὲ τῆς Λειτουργίας τοῦ Μεγάλου Βασιλείου ἔχει σωθεῖ ἡ ἐξῆς σημείωση: Ἔτους ,ζνα' ὦ (1542/3). Χεῖρ Ἰωάσαφ ἱερομονάχου. Δότε συγγνώμη

τῶ γράψαντι τάδε εἰ καὶ ἐσφάλει. Καὶ ἀκολουθεῖ σημείωση ἀπὸ μεταγενέστερη γραφή: *Ἡ θεία λειτουργία ἢ προηγιασμένη*. Στὸ τέλος τῆς λειτουργίας αὐτῆς διαβάζεται: *Ὁ γράψας τὴν τοῦ Μεγάλου βασιλείου λειτουργίαν ὀξύς ἐτύγχανεν, ὁ δὲ τὴν προηγιασμένην ἀμαθής, ὥστε καὶ ἐν πολλοῖς μετέβαλλεν*.

-Ψαλτήριον. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 21X11 καὶ 228 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1509. Ὁ Λ. Πολίτης σημειώνει τὸ ἀκόλουθο βιβλιογραφικὸ σημεῖωμα: *Λουρέντζος υἱὸς Νικολάου Λογγοβίτη ἐκ τῆς ἐλεεινῆς Μεθώνης, ἐν ἔτει ζιζ' [1509], ἰνδ. β'*).

-Εὐχολόγιον. Περγαμηνὸς κώδικας, διαστάσεων 17X12 καὶ 506 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 14ο αἰώνα. Στὸ τέλος διαβάζεται ἡ σημείωση: *Εὐαγγέλια ἐώθινά τὰ ἔνδεκα*.

-Ἀπόστολος. Ὁ Λ. Πολίτης τὸ θεωρεῖ ἀταύτιστο. Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύρου τὸ καταλογραφεῖ ὡς περγαμηνὸ κώδικα, διαστάσεων 19X23 καὶ 276 σελίδων. Τὸ χρονολογεῖ στὸν 13ο-14ο αἰώνα.

-Περιέχει κανόνες στὴν Θεοτόκο. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 21X17 καὶ 551 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸν 16ο αἰώνα.

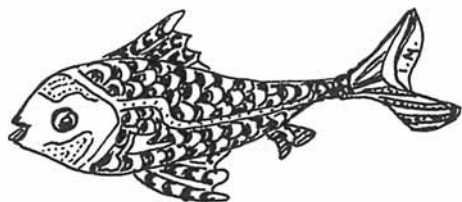
-Εὐχολόγιον. Χαρτῶς κώδικας, διαστάσεων 21X16 καὶ 510 σελίδων. Χρονολογεῖται στὰ τέλη τοῦ 15ου αἰώνα. Ὁ Λ. Πολίτης σημειώνει ὅτι στὴ σελίδα 136 σημειώνεται Πασχάλιο τῶν ἐτῶν ςΠπθ' - ζ (1481-1492).

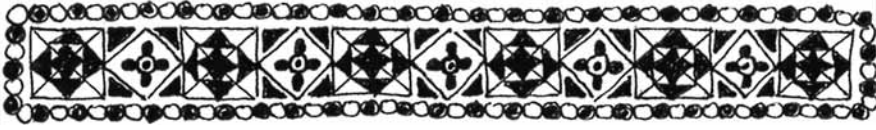
-Ὁ Λ. Πολίτης τὸ θεωρεῖ ἀταύτιστο. Ὁ Χρυσόστομος Χατζησταύ-

ρου τὸν καταλογραφεῖ ὡς χαρτῶ κώδικα, διαστάσεων 16X11. Μουσικὸ βιβλίον ποὺ περιέχει τροπάρια τῶν ἑορτῶν ἀπὸ τὸν Ἰανουάριον μέχρι τὸ τέλος Φεβρουαρίου. Ὁ Χατζησταύρου δὲν τὸ χρονολογεῖ.

-Κατὰ τὸν Λ. Πολίτη στὸ ἴδιον μουσεῖο τῆς Σόφιας ὑπάρχει καὶ ἓνα ἀκόμη χειρόγραφο διαστάσεων 21X41 καὶ 145 σελίδων, ποὺ χρονολογεῖται τὸν 16ο αἰώνα καὶ φέρει κωδικὸ ἀριθμὸ 412. Πρόκειται γιὰ Ψαλτήριον, τὸ ὁποῖο δὲν ἔχει καταλογραφθεῖ ἀπὸ τὸν Χρυσόστομο Χατζησταύρου, ὅπου διαβάζεται καὶ τὸ κτητορικὸ σημεῖωμα τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιώτισσας.

-Κανόνες Παρακλητικοὶ στὴν Θεοτόκο. Χαρτῶς κώδικας διαστάσεων 22X17 καὶ 451 σελίδων. Χρονολογεῖται τὸ ἔτος 1612. Στὸ τέλος σημειώνεται: *Θεοῦ τὸ δῶρον καὶ πόνος Μεθοδίου ἔτος ,ζρκ' (=1612)*. Ὁ Λῆνος Πολίτης ἐσφαλμένα, κατὰ τὸν Γ. Στογιόγλου, τὸ ταύτισε μὲ τὸν κώδικα ἀριθμ. 420 τοῦ Ἰνστιτούτου, ἀντὶ τοῦ σωστοῦ 410. Στὸν βιβλιογράφον Μεθόδιο ὁ Πολίτης ἀποδίδει καὶ τὸν κώδικα ἀριθμ. 531 τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Σόφιας. Τὸ χειρόγραφο ἀνήκει, σύμφωνα μὲ τὸν Γ. Στογιόγλου, στὴ Μονὴ τῆς Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης καὶ ὄχι στὴν Παναγία Καλαμουῦ.

Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ

Ἀρχιμανδρίτου Ἰωακείμ Μούκανου
Ἱεροκήρυκος

Παράλληλα μὲ τοὺς ἐορτολογικούς κύκλους τοῦ λειτουργικοῦ μας χρόνου (Δωδεκαήμερο, Τριώδιο, Μεγάλη Ἑβδομάδα, Πεντηκοστάριο, Δεκαπενταύγουστος) συνυπάρχει καὶ ὁ ἐβδομαδιαῖος. Ἀναλυτικότερα, κάθε ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος εἶναι ἀφιερωμένη σὲ ἓνα πρόσωπο ἢ θέμα. Ἡ Κυριακὴ εἶναι ἀφιερωμένη στὸν Κύριό μας καὶ τὴν Ἀνάστασή Του. Εἶναι ἡ ὄγδοη ἡμέρα ποὺ συμβολίζει τὸν ἀναμενόμενο ἀπέραντο αἰῶνα τῆς ἀνάστασης τῶν νεκρῶν καὶ τὴν ἀτελεύτητη βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὁ Μ. Βασίλειος τὴν ἀποκαλεῖ “ἀπαρχὴν τῶν ἡμερῶν” καὶ “ὀμήλικα τοῦ φωτός”. Ἡ Δευτέρα ἀφιερώνεται στὴν τιμὴ τῶν Ἀγγέλων, ἡ Τρίτη στὸν “λύχνο τοῦ φωτός” τὸν Τίμιο Πρόδρομο, ἡ Τετάρτη στὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο καὶ τὸν Τίμιο Σταυρό, ἡ Πέμπτη στοὺς Ἅγιους Ἀποστόλους καὶ τὸν Ἅγιο Νικόλαο, ἡ Παρασκευὴ στὴ Σταύρωση τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ Σάββατο ὀρίσθηκε ὡς ἡμέρα μνήμης τῶν καλλινίκων ἁγίων Μαρτύρων καὶ τῶν κεκοιμημένων ἀδελφῶν μας, ὡς ἡμέρα καταπαύσεως τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς εἰς Ἄδου καθόδου τοῦ Κυρίου μας.

Τὸ Σάββατο λοιπὸν εἶναι ἡ ἡμέρα τῶν κεκοιμημένων, γιὰ νὰ τοὺς ἐνθυμούμεθα, νὰ τοὺς μνημονεύουμε καὶ νὰ ἔχουμε κοινωνία μαζί τους. Βέβαια, δὲν ὑπάρχει ἡμέρα, οὔτε ἱερὴ Ἀκολουθία, οὔτε θεία λειτουργία, ποὺ ἡ Ἐκκλησία μας δὲν προσεύχεται ὑπὲρ “πάντων τῶν κε-

κοιμημένων ἐπ’ ἐλπίδι ἀναστάσεως ζωῆς αἰωνίου” καὶ καθικετεύει τὸν “καὶ νεκρῶν καὶ ζώντων τὴν ἐξουσίαν ἔχοντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν Χριστόν” νὰ τοὺς ἀναπαύσει “ὅπου ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου Του”. Τὸ κατεξοχὴν μνημόσυνο τῶν κεκοιμημένων γίνεται κάθε φορὰ ποὺ τελεῖται ἡ θεία Εὐχαριστία. Στὴ θεία λειτουργία, ποὺ εἶναι μία σύνοδος, μία σύναξη οὐρανοῦ καὶ γῆς, ἄγγελοι καὶ ἄνθρωποι, ζῶντες καὶ ἀποθνήσκοντες, συνεορτάζουν καὶ εὐχαριστοῦν τὸν Κύριο γιὰ τὴν ἀγάπη του καθὼς βεβαιώνει ἡ θεοκίνητη γραφίδα τοῦ Ἀποστόλου Παύλου “ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν” (Ρωμ. 14,8). Ἐκτὸς τῶν τακτικῶν δεήσεων ποὺ ἀναπέμπουμε στὸ Θεὸ ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων κατὰ τὴ θεία Λατρεία, ἡ Ἐκκλησία θέσπισε καὶ τὰ καθορισμένα μνημόσυνα τῶν προσφιλῶν μας προσώπων: τριήμερα, ἐννιαμέρα, τεσσαρακονθήμερα, ἐτήσια. Καθιερώθηκαν ὡς πράξη τιμῆς καὶ μνήμης γιὰ τοὺς ἀπελθόντας ἀλλὰ καὶ ὡς ἄριστη εὐκαιρία πνευματικῆς ἀνανέωσης καὶ ἐνίσχυσης τῶν ζώντων. Παρηγορούμεθα γιὰ τὴν ἀπουσία τῶν ἀγαπητῶν μας ἀλλὰ ἐνθαρρυνόμαστε στὸν ἀγώνα καὶ ἐνισχυόμαστε στὴν πίστη, καθὼς αισθανόμαστε τὶς ψυχές τους νὰ αὐλίζονται στὴ χώρα τῶν ζώντων. Τὸ καθένα ἔχει τὸν ἰδιαίτερο συμβολισμό του.

Ἔτσι ἐπιτελοῦμε μνημόσυνα “ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσεσι καὶ προσευ-

χαῖς”. Ὁ Ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης ἀναφέρει ὅτι τὰ **τριήμερα** γίνονται γιὰ τὴν τριήμερη Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας Τριάδος διότι ἀπὸ αὐτὴν ἔχουμε τὴν ὑπαρξὴ καὶ λαμβάνουμε τὸ ἀτίμητο δῶρο τῆς ζωῆς. Ἄλλοι ἰσχυρίζονται ὅτι τὰ 3 ἡμέρες συμβολίζουν τὶς τρεῖς θεμελιώδεις ἀρετὲς τῆς πίστεώς μας, δηλαδή τὴν ἀγάπη, τὴν πίστη, τὴν ἐλπίδα. Κάποιοι δίνουν διαφορετικὴ ἐρμηνεία ὑποστηρίζοντας ὅτι καθὼς ὁ ἄνθρωπος ἐνεργεῖ καὶ ἐκφράζεται μὲ τὶς πράξεις, τοὺς λόγους, τὴν σκέψη μὲ τὰ τριήμερα παρακαλοῦμε τὸν Θεὸ νὰ συγχωρήσει τὸν κοιμηθέντα γιὰ τὰ ἁμαρτήματα πού διέπραξε μὲ τὸ λόγο, τὰ ἔργα καὶ τὴ διάνοια (“λόγω, ἔργω καὶ διανοίᾳ”). Τὰ **ἔνατα**, κοινῶς ἐννιάμερα, μᾶς ὑπενθυμίζουν τὰ ἐννέα τάγματα τῶν ἀγγελικῶν δυνάμεων σὰ ὅποια εὐχόμαστε νὰ συγκαταριθμηθεῖ ὡς αἴνιο πνεῦμα ὁ προσφιλέτης μας τεθνηκώς. Κατ’ ἄλλους ἔχουν σχέση μὲ τὴν εὐαγγελικὴ ρήση “μεθ’ ἡμέρας ὀκτὼ ἐφάνη τὸ δεύτερον, ὁ Χριστὸς εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ”. Τὰ **τεσσαρακοστὰ** σχετίζονται μὲ τὴν Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου στοὺς οὐρανοὺς, ἢ ὅποια ἔγινε “τεσσαράκοντα ἡμέρας” μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν ἔγερσίν Του. Τὸ **ἐτήσιο μνημόσυνο** ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Ἅγιο Γρηγόριο τὸν Θεολόγο καὶ ὁ μνημονευθεὶς Ἅγιος Συμεὼν παρατηρεῖ ὅτι συμβολίζει τὴν “τελείωσιν” τοῦ νεκροῦ. Αὐτὸς πού ἀπέθανε “ζῆ καὶ ἀθάνατος ἐστί” κατὰ τὴν ψυχὴ.

Ἐπιπλέον σὲ ἐτήσια βάση ἔχουν καθορισθεῖ τὰ δύο **μεγάλα Ψυχοσάββατα**: τὸ ἓνα πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω καὶ τὸ δεύτερο πρὶν ἀπὸ τὴν Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς. Τὸ **πρῶτο Ψυχοσάββατο** σχετίζεται μὲ τὴ Δευτέρα Παρουσία τοῦ Κυρίου στὴν ὅποια εἶναι ἀφιερωμένη ἡ Κυριακὴ τῆς Ἀπόκρεω. Παρακαλοῦμε τὸν φοβερὸ “Κριτὴ” νὰ

γίνει ἴλεως καὶ νὰ δείξει σὲ μᾶς καὶ τοὺς προαπελθόντας ἀδελφούς μας τὴ συμπάθεια καὶ τὴ μακροθυμία του καὶ ὅλους νὰ μᾶς κατατάξει μεταξὺ τῶν τέκνων τῆς βασιλείας του.

Τὸ **δεύτερο Ψυχοσάββατο** τελεῖται ἐννέα ἡμέρες μετὰ τὴν ἐν σώματι Ἀνάληψη τοῦ Κυρίου μας, δηλαδή τὸ Σάββατο πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς. Εὐχόμαστε ὑπὲρ ὅλων, ὅσοι κοιμήθηκαν ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀδάμ μέχρι τοῦ νῦν καὶ λάτρευσαν μὲ καθαρότητα βίου τὸ Θεό. Εὐχόμαστε γιὰ κάθε ἀνθρώπινη ὑπαρξὴ “τὰ τοῦ βίου λειτουργήσαντα καλῶς καὶ πρὸς Θεὸν μεταστάντα πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως” νὰ τύχουν “τῆς δεξιᾶς τοῦ Θεοῦ παραστάσεως ἐν χαρᾷ καὶ κλήρῳ φωτεινῶ” γενόμενοι ἄξιοι “τῆς οὐρανοῦ βασιλείας”. Εἶναι ἐνδεικτικὸ ὅτι ὑπὲρ τῶν κεκοιμημένων εὐχεται ἡ Ἐκκλησία καὶ κατὰ τὴν Γ’ στάση τῆς Γονυκλισίας τῆς Πεντηκοστῆς.

Στὰ δύο Ψυχοσάββατα καλοῦμαστε σὲ μιὰ παγκόσμια καὶ διαχρονικὴ ἀνάμνηση ἐκείνων πού ὑπέστησαν “ἄωρον θάνατον” σὲ ξένη γῆ, σὲ στεριά, θάλασσα καὶ ἀέρα, ἐκείνων πού πέθαναν ἐξ αἰτίας λοιμικῶν ἀσθενειῶν, πολέμων, παγετῶν, σεισμῶν, θεομηنيῶν, ἐκείνων πού χάθηκαν καὶ κήκαν καθὼς καὶ τῶν ἀπόρων ἀδελφῶν μας πού κανεὶς δὲ φρόντισε νὰ τοὺς τιμῆσει μὲ κηδεῖα καὶ ἱερὰ μνημόσυνα.

Ὁ φιλόανθρωπος καὶ παντελεῆμων Κύριός μας ἀγκαλιάζει μὲ τὴ θεία Του πρόνοια τὸ σύμπαν καὶ τοὺς ἀτέρμονες αἰῶνες. Ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πού ἔζησαν, ζοῦν καὶ πρόκειται νὰ ζήσουν τοὺς νοιάζεται ἡ ἀγάπη Του “ἢ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς” (Β’ Κορ. 5,14). Μὲ αὐτὴν τὴν ἀκλόνητη πίστη ἀναθέτουμε στὴν ἀγαθότητα τοῦ Θεοῦ “ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους” τοὺς ζωντανούς καὶ τοὺς κεκοιμημένους μας.

ΠΑΝΙ ΔΙΚΑ

Η πασίγνωστη αυτή έκφραση μοιάζει να έχει σήμερα κάποιο νοσταλγικό και παρηγορητικό χαρακτήρα. Ωστόσο, συνδέεται ουσιαστικά με τα κύρια ρεύματα της ελληνικής ιστορίας οκτώ αιώνων, αφού εκφράζει την αναστάσιμη ιδεολογία και το αναγεννητικό αίτημα που αποτελούν διαχρονικά χαρακτηριστικά της ελληνικής ιστορίας. Η αντίληψη πάλι δικά μας θάνα βρίσκεται πίσω από την προσπάθεια της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας να ανακτήσει την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους, αλλά και πολύ παλαιότερα, παρόμοια αντίληψη διακρίνεται στην έλληνοισλαμική εποχή και κατά τις δύο αναγεννήσεις της βυζαντινής εποχής, όταν αναζητάται αποφασιστικά ή εκ νέου σύνδεση με το ένδοξο πολιτισμικό παρελθόν. Με το πάλι δικά μας θάνα στηρίζεται συναισθηματικά το καταπτομένο Γένος μετά το 1453 και με θαυμαστή συνέπεια οδηγείται στη λαμπρή και ακτινοβόλα αναγέννησή του κατά τον 18ο αιώνα, σε μία εξέλιξη και δυναμική που διακόπτεται απότομα το 1922. Κεντρική ιδεολογία της εξέλιξης αυτής είναι η Μεγάλη Ίδεια, ιδέα απελευθερωτική, αλλά και ιδέα πολιτισμική, αφού βασίζεται στην αντίληψη του ελληνικού πολιτισμού ως οδηγού Ανατολής και Δύσης.

Σήμερα ένα από τα ουσιαστικά ζητήματα και διακυβεύματα, τα οποία αντιμετωπίζουμε ως ιστορικός λαός, είναι η θέση και το μέλλον του ελληνικού πολιτισμού, σε ένα κόσμο στον οποίο πανίσχυρες πραγματικότητες επιβάλλουν τους δικούς τους τρόπους. Οί κριτικοί της παγκοσμιοποίησης στρέφουν τα πυ-

ρά τους προς τις εκδηλώσεις στις οποίες ή κυριαρχία της αγοράς επιβάλλει την αισθητική και τις σκοπιμότητες της κατανάλωσης, φαλκιδεύοντας και καταργώντας τα κριτήρια των συμμετεχόντων. Η διεθνοποιημένη, πλήν με σαφή πολιτισμικό προσανατολισμό, Βιομηχανία του Πολιτισμού κολακεύει τους καταναλωτές και κυριαρχεί στον πολιτισμό τους, αφού οι υποτιθέμενες πολιτισμικές επιλογές έχουν προκαθορισθεί και ουσιαστικά έχουν δημιουργηθεί ερήμην των. Νέα κριτήρια επιβάλλονται. Η τέχνη από “σκοπιμότητα χωρίς σκοπό”, μεταμορφώνεται σε σκοπιμότητα για τους σκοπούς που επιδιώκουν οι αγορές. Οί εθνικοί πολιτισμοί αποδυναμώνονται, οί ιδιαιτερότητες αγνοούνται, ή αισθητική, τό ύφος και ό συρμός προσδιορίζονται από τά κέντρα της αγοράς.

Η Ελλάδα δέν φαίνεται να είναι σήμερα ή χώρα, όπου ή έννοια του παραδοσιακού είναι καθοριστική στους καθόλου προσανατολισμούς, ούτε να είναι ή χώρα όπου τό παραδοσιακό εμφανίζεται ως ουσιαστικό στοιχείο της καθημερινότητας. Μπορούμε ίσως να συμπεράνουμε ότι ό εκσυγχρονισμός και ή προσαρμογή είναι μία από τίς κυρίαρχες ιδεολογίες. Αυτό, όμως, μάλλον θά ήταν εύκολο συμπεράσμα. Κάτω από

ΜΑΣ ΘΑΝΑΙ

Δημητρίου Μαυρίδη
Μηχανικού

τά επιφαινόμενα και πέρα από τα λεγόμενα, υπάρχει πάντα και παντού, ζώσα και παρούσα, μία ιδιαίτερη πολιτισμική πραγματικότητα.

Τό ζήτημα αυτό τίθεται γιατί, ενώ διαπιστώνει κανείς αλλοτρίωση των μορφών, των πρακτικών και των εκδηλώσεων της ελληνικής ζωής, συγχρόνως ό πυρήνας του ελληνικού πολιτισμού και ήθους αντιστέκεται και παραμένει σχετικά άθικτος. Έτσι, παρά τά επιφαινόμενα, πού έντείνονται από τά μέσα μαζικής έννημέρωσης, γιά περιθωριοποίηση των πολιτισμικών μας ιδιαιτεροτήτων, ύφίσταται ή βαθιά ιστορικότητα του ελληνικού έθνους και δημιουργούνται νέες δυναμικές και προοπτικές.

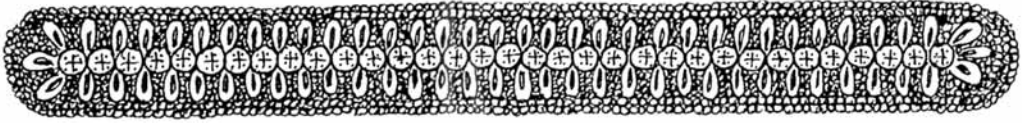
Άλλά και τό αναγεννητικό αίτημα υπάρχει. Μπορεί ή Μεγάλη Ίδέα νά πνίγηκε στόν κόλπο της Σμύρνης, τό αίτημα όμως “πά-λι δικά μας θάναι” είναι ζωντανό, μέ τήν έννοια της περισυλλογής και της αυτογνωσίας, και παραμένει ως αίτημα πολιτισμικό. Πρόκειται γιά τή συνείδηση της ιστορικότητας και της πολιτισμικής ιδιαιτερότητας των Έλλήνων, σέ ένα κόσμο όπου πανίσχυρες πολιτισμικές πραγματικότητες επιβάλλουν τούς δικούς τους τρόπους. Τό ζήτημα λοιπόν “πά-λι δικά μας θάναι” αφορά σήμερα τήν παράδοση και τόν πολιτισμό.

Κατά τόν διανοούμενο αυτοκράτορα της Νίκαιας Θεόδωρο Δούκα Λάσκαρι μιά τέτοια κατάσταση αντιμετωπίζεται μέ τρόπους πού βασίζονται στίς ίδιες τίς δυνάμεις μας. Κατά τήν έκφρασή του οί άφορμές λαμβάνονται “οίκοθεν”. Σπουδαίες “οίκοθεν” άφορμές είναι οί παραδόσεις μας, ή παιδεία μας και τό φρόνημά μας.

Πρέπει και πάλι νά κατανοήσουμε βιωματικά και έμπρακτα ότι σύνορά μας δέν είναι μόνο αυτά της Θράκης, της Μακεδονίας, του Αιγαίου και της Κύπρου. Τά σύνορά μας βρίσκονται και στίς αντίληψεις μας, στην παράδοσή μας και στην παιδεία μας.

Πιστεύουμε πώς ή κοινωνία μας ζητά νά κατανοήσει τό “τί” και τό “πώς” της ελληνικής παρουσίας, ενώ επίσης μάς φαίνεται επιτακτική ή απαίτηση γιά τήν πολιτισμική ένότητα του Έλληνισμού. Γιατί τό κέντρο αυτό πού αναζητείται είναι ή συγκρότηση και ή έκφρασή μας μέ τούς τρόπους τούς δικούς μας, ξεπερνώντας τήν άκριτη μίμηση και υπερβαίνοντας τή στείροτητα της προσκόλλησής μας σέ πρότυπα πού μάς επιβάλλονται. Τώρα χρειάζεται και πάλι ή ανάδυση της άφομοιωτικής και αναπλαστικής ικανότητας, της χαρακτηριστικής της παράδοσής μας. Άποτελεί ανάγκη κατεπείγουσα τό νά συνειδητοποιήσουμε και νά αναδείξουμε τώρα πάλι τά έθνικά μας χαρακτηριστικά, αυτά πού ταυτίζονται μέ τήν έμπειρία του ζώντος πολιτισμού μας· αυτά πού κανείς δέν μπορεί νά τά προσδιορίσει ή νά μάς τά ύποδείξει κανείς άλλος, εκτός από έμάς τούς ίδιους.

ΕΚΔΗΜΙΑ ΝΙΚΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ

Ἀρχιμανδρίτου Σωφρονίου Γκουτζίνη
Ἱεροκήρυκος

Ἦταν τό πρωῖ τῆς Κυριακῆς τῶν Μυροφόρων, στίς 7 Μαΐου, ὅταν μετά τή Θεία Λειτουργία πληροφορηθήκαμε τόν ἀδόκητο θάνατο τοῦ Νίκου Μαρσούκα, πού ἐπῆλθε τά ξημερώματα μετά ἀπό καρδιακό ἐπεισόδιο.

Ἦ Νίκος Μαρσούκας γεννήθηκε στήν Ξάνθη τό 1934. Ἀπό μαθητής διακρίνονταν γιά τήν ὀξύνοια καί τήν φιλομάθειά του. Σπούδασε θεολογία καί φιλοσοφία ὡς ἀριστοῦχος καί ὑπότροφος στά Πανεπιστήμια τῆς Θεσσαλονίκης καί τῆς Χαϊδελβέργης. Ὑπηρετήσε γιά 42 χρόνια τή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, κατά τό μεγαλύτερο διάστημα ὡς Καθηγητής τῆς Δογματικῆς καί τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας. Δέν εἶναι ὑπερβολή νά ποῦμε ὅτι ὁ ἐκλιπών εἶναι ἓνας ἀπό τοὺς πολυγραφότερους, ἀλλά ἴσως καί ὁ πλέον πολυσχιδῆς πανεπιστημιακός θεολόγος τῆς Θεσσαλονίκης, ἀφοῦ ἐκτός ἀπό τό πλῆθος τῶν θεολογικῶν καί φιλοσοφικῶν ἔργων του, συνεργάστηκε μέ τά λογοτεχνικά περιοδικά “Θρακικά Χρονικά” τοῦ Στέφανου Ἰωαννίδη καί “Διαγώνιος” τοῦ Ντίνου Χριστιανόπουλου. Ἔχει συγγράψει ἐπίσης ποιήματα καί πεζά καί μετέφρασε ἔργα τῶν Εὐδοκίμου, Μπερτινάγεφ, Πασκάλ, Κάφα, Ράιχ, Ἔσσε καί Στανιλοάε. Βιβλία καί μελέτες του μεταφράστηκαν καί μεταφράζονται σέ ξένες γλῶσσες.

Ἦ Νίκος Μαρσούκας διακρίνονταν γιά τή διδακτική του ἱκανότητα, τή συνθετική του σκέψη, τό φιλοσοφικό βάθος καί τή δίψα του γιά τήν ἀλήθεια, τήν ὁποία πολλές φορές μέ πάθος ὑπεράσπιζε. Ἦ σεμνός του χαρακτήρας φαίνονταν σέ πολλές περιπτώσεις. Τό ἐκκλησιαστικό του φρόνημα ἀποδεικνύονταν ἐν τοῖς πράγμασι, κυρίως ἀπό τό γεγονός ὅτι φρόντιζε νά κρύβει ἀκόμη καί ἀπό τά πλέον οἰκεῖα του πρόσωπα, τίς ποικίλες ἀγαθοεργίες κυρίως πρὸς ἐνδεεῖς φοιτητές του.

Ἦσοι εἶχαμε τήν τύχη νά τόν ἔχουμε καθηγητή στά ἔδρανα τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς αἰσθανόμαστε εὐγνωμοσύνη γιά τό λαγαρό λόγο του καί τήν εὐρύτητα τοῦ πνεύματός του. Ἦ Μαρσούκας κινούνταν ἄνετα στό χῶρο τοῦ θεολογικοῦ καί φιλοσοφικοῦ ἐπιστητοῦ, ἀλλά καί σέ ἐκεῖνο τῶν γραμμάτων καί τῆς τέχνης. Μᾶς δίδαξε νά ἀναζητοῦμε παντοῦ τό ἀγαθό, ἀφοῦ θεωροῦσε τόν κόσμο ὡς μία “ἀγαθοτοπία”. Ἀποστρέφονταν τόν φονταμενταλισμό καί τόν φανατισμό καί κήρυτε μέ πάθος τήν ἀνάγκη γιά διάλογο καί τήν ἔξοδο τῆς

Ἐκκλησίας ἀπό τόν ἑαυτό της. Μαζί μέ ἄλλους καθηγητές μας μᾶς δίδαξε ὅτι ὁ κόσμος δέν χωρίζεται σέ “βέβηλο” καί σέ “ἱερό” καί μᾶς ἀποκάλυψε τή θεολογία ὡς τέχνη καί τήν τέχνη ὡς θεολογία, ἀφοῦ καί οἱ δύο ἐκφράζουν τή δίψα τοῦ ἀνθρώπου γιά τήν Ἀλήθεια, ἐραστής τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ὁ ἴδιος.

Ἡ τοπική μας ἐκκλησία καυχᾶται γιά τό Νίκο Ματσούκα, πού ὡς ἄξιο τέκνο της συχνά ἐπέστρεφε σ’ αὐτήν γιά νά γιορτάσει μέ τούς οἰκείους του τίς μεγάλες γιορτές τῆς Ὁρθοδοξίας στόν τόπο πού τόν ἀνάθρεψε. Τίμησε τόν τόπο μας καί τήν Ἐκκλησία του. Ἀλλά καί ἡ Μητρόπολή μας σ’ αὐτόν ἐπεφύλαξε τήν τιμή νά εἶναι ὁ κεντρικός ὁμιλητής στόν πρῶτο πανηγυρικό ἐορτασμό τῶν Ἐλευθερίων τῆς Ἑλλάδος, τόν ὁποῖο ὁ Σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης μας κ.κ. Παντελεήμων καθιέρωσε πρῖν 11 χρόνια, ὅπου ὁ ἐκλιπών ἀνέπτυξε τό φιλοσοφικό ζήτημα τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας, τήν ὁποία γεύονταν ὁ ἴδιος ὡς κατάκτηση ζωῆς καί θείας δωρεᾶς.

Τό σῶμα του ἀναπαύεται τώρα ἐν εἰρήνῃ στή γενέθλια γῆ. Ὁ ὑπογράφων, πού εἶχε τήν τιμή νά ἐκπροσωπήσει τόν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη μας στό τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο τοῦ

ἐκλιπόντος πού τελέστηκε στό παρεκκλήσιο τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ τό Σάββατο 10 Ἰουνίου, ἐξέφρασε τά θεομᾶ συλλυπητήρια τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας στή σύζυγό του Ἀναστασία, στά ἀδελφία του καί σέ ὅλους τούς οἰκείους του. Εὐχόμεστε ἡ θεολογική παρακαταθήκη πού ἄφησε νά δώσει γόνιμους καρπούς ἐπ’ ἀγαθῶ τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦ μακαριστοῦ Ξανθιώτη δασκάλου, θεολόγου, φιλοσόφου, συγγραφέα, ἀλλά κυρίως σεμνοῦ ἀνθρώπου Νίκου Ματσούκα αἰωνία ἡ μνήμη!

ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΝ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ ...

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

Πεντηκοστήν εορτάζομεν καὶ πνεύματος ἐπιδημίαν ...

Πενήντα ἡμέρες μετὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου, εορτάζομε τὴν κάθοδο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὸν κόσμο. Ἡ παρουσία του καταλυτικὴ. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα κατέρχεται ἐν εἶδει πυρίνων γλωσσῶν στους Μαθητὲς τοῦ Κυρίου, τοὺς φωτίζει, τοὺς ἀγιάζει καὶ τοὺς ἐνδυναμώνει γιὰ νὰ ἐπιτελέσουν τὸ εὐθυνοφόρο ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ γίνεται ἔτσι ἡ ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς ἡ γενέθλιος ἡμέρα τῆς Ἐκκλησίας μας.

Πιστεύουμε, λοιπόν, ὅλοι σὲ Τριαδικὸ Θεό. Ἐκφράζομε τὴν πίστη μας στὴν Ἁγία Τριάδα, στὸν Θεὸ-Πατέρα, στὸν Υἱὸ-Θεὸ καὶ στὸ Ἅγιον Πνεῦμα-Θεό. Ἀνεριμήνευτα καὶ ἀκατανόητα γιὰ τὴν ἀνθρώπινη λογικὴ, ἀλλὰ δόγματα τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐκπεφρασμένα ἀπὸ τοὺς Ἁγίους Πατέρες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων, ὅπως ἀκριβῶς τὸ ὁμολογοῦμε στὸ Σύμβολο τῆς Πίστεως.

Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα παραμένει ἀόρατο στὰ σωματικά μας μάτια, εἶναι ὄρατὸ ὅμως μὲ τίς ἐνέργειές του. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα μεταμορφώνει. Τί ἦταν οἱ Ἀπόστολοι; Ἀπλοὶ καὶ ἀγράμματοι ἄνθρωποι. Ἀγρότες καὶ ψαράδες οἱ περισσότεροι. Φωτίζονται σὲ μιὰ στιγμή. Γεμίζουν

θεϊκὴ σοφία. Γίνονται γνῶστες πολλῶν γλωσσῶν. Ἐμπνέονται μὲ τόλμη καὶ περισσὸ θάρρος. Κηρύττουν Χριστὸν ἐσταυρωμένον καὶ ἀναστάντα. Δὲν φοβοῦνται οὔτε φυλακές, οὔτε μαρτύρια, οὔτε τὸν θάνατο.

Ἐνα ἀκόμη γνώρισμα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ὅτι ἀγιάζει τὸν ἄνθρωπο. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα βρῖσκεται στὸ νερὸ τῆς κολυμβήθρας πὺν βαπτίζομαστε. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εὐλογεῖ τὸ λάδι πὺν χρίομε τοὺς νεοφωτιστούς. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα ἀγιάζει τὸ φυσικὸ νερὸ καὶ τὸ μετατρέπει σὲ ἁγιασμό.

Ἀλλὰ καὶ στὸ Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο πὺν μεταβάλλει τὸν ἄρτο καὶ τὸν οἶνο σὲ Σῶμα καὶ Αἷμα Χριστοῦ, ὅταν ὁ λειτουργὸς τοῦ Ὑψίστου τὸ ἐπικαλεῖται μπροστὰ στὴν Ἁγία Τράπεζα μὲ τὰ λόγια: “Μεταβάλων τῷ Πνεύματί σου τῷ Ἁγίῳ”.

Κάτω ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁ πιστὸς δὲν λυγίζει στους πειρασμοὺς καὶ στὶς θλίψεις. Μὲ τὴ χάρη του ἀγωνίζεται καὶ ἐξέρχεται νικητὴς στὸ στίβο τῆς ζωῆς.

Γι’ αὐτὸ ἅς τὸ παρακαλέσουμε ὅλοι μας νὰ ἔλθει καὶ νὰ σκηνώσει μέσα στὴν καρδιά μας καὶ νὰ κατευθύνει τὰ βήματά μας στὸ δρόμο πὺν ὀδηγεῖ στὴ σωτηρία.

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Γ' ΣΥΜΦΩΝΑ
ΜΕ ΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΡΟΣ ΑΥΤΟΝ ΠΗΓΗ,
ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ
“Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ”, ΤΟΥ 1902,
(Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΑ 1901-1912)

Ιωάννου Μ. Μπακιτζή
Λέκτορος του Δ.Π.Θ.

Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος

Η δεύτερη πατριαρχία του Ἰωακείμ Γ' ἀπεκάλυψε ἀκόμη περισσότερο τίς ἀρετές του ἱεράρχη, ἐπιτρέποντάς του ν' ἀναδειχθεῖ πλέον σέ ἀδιαμφισβήτητα μεγαλοπρεπῆ φυσιογνωμία του νεώτερου Ἑλληνισμοῦ μὲ τὴ δική του θέση ἐν μέσῳ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν ὁποίων τὸ ἔργο ἄφησε ἀνεξίτηλα ἴχνη στὶς τύχες τοῦ Γένους. Ἡ ἴδια ἡ δεκαετραετής παραμονή του μακριὰ ἀπὸ τὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνον συνιστᾶ ἀφ' ἑαυτῆς ἐχέγγυο ὠριμότητας καὶ πεφωτισμένης κρίσης τόσο γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικά ὅσο καὶ γιὰ τὰ ἐθνικὰ θέματα. Παράλληλα, τὰ ἐφόδια αὐτὰ ἀπέτέλεσαν καὶ τὸν ἀπαραίτητο ἐξοπλισμὸ γιὰ μία ἐκ νέου ἐπιτυχημένη παρουσία στὸ θρόνον τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Πέραν ὅμως τῶν προϋποθέσεων πρέπει νὰ λαμβάνονται ὑπόψη καὶ οἱ συνθήκες οἱ ὁποῖες διέπουν τὸ ἱστορικὸ γίγνεσθαι τῆς ἐν λόγῳ περιόδου. Τὸ Ἑγκυκλοπαιδικὸν Ἡμερολόγιον, Ὁ Φάρος τῆς Ἀνατολῆς, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀρύεται ἡ ἀφήγησή μας, ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: *Τὸ ἔργον ὅπερ ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ ὁ μεγαλοπράγμων Πατριάρχης εἶνε δυσχερέστατον καθ' ἑαυτό, ἀνυπολογίστως δὲ ἀκανθωδέστερον ἠδύνατο νὰ καταστῆ, ἂν καὶ ἐπὶ στιγμὴν διεσαλεύετο ἢ πρυτανεύσασα κατὰ τὴν ἐκλογὴν*

αὐτοῦ ἁρμονία καὶ ἡ εἰλικρινὴς πρὸς ἀνόρθωσιν τῶν κακῶς κειμένων σύμπραξις τῆς περὶ αὐτὸν Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου.

Εἶναι κοινῶς γνωστὸν ὅτι στὸ γύρισμα τοῦ 19ου πρὸς τὸν 20ὸ αἰῶνα ἡ κρισιμότητα τῶν ἐθνικῶν θεμάτων ἀπαιτοῦσε λεπτοὺς χειρισμοὺς καὶ ἄκρα προσοχή. Ἀναφέρουμε ἀκροθιγῶς ὀρισμένα ἀπ' αὐτὰ τὰ ζητήματα γιὰ νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἡ θέση τοῦ Πατριάρχου. Ἡ Ἑλλάδα καὶ ἡ Ὄθωμανικὴ Αὐτοκρατορία εἶχαν συγκρουσθεῖ τὸ 1897 στὸ “ἀτυχή” πόλεμο, μ' ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιβολὴ στὴν πρώτη τοῦ Διεθνoῦς Οἰκονομικοῦ Ἐλέγχου. Τὸ Κρητικὸ Ζήτημα παρέμενε πηγὴ τριβῶν μεταξὺ Ἑλλάδας καὶ Τουρκίας, συγχρόνως πρὸς τὸ ὀξύτατο Μακεδονικὸ, ἐνῶ ἐπρόκειτο, πρὶν κλείσει ἡ πρώτη δεκαετία τοῦ 20οῦ αἰῶνα, νὰ ἐκδηλωθεῖ τὸ κίνημα στὸ Γουδι καὶ ἡ Νεοτουρκικὴ κίνηση. Μεταξὺ δὲ ὅλων αὐτῶν τῶν ἐξωτερικῶν τριβῶν ἐξακολουθοῦσε νὰ ὑποφώσκει καὶ ὁ ἐσωτερικὸς περισπασμὸς, ἡ σύγκρουση Ἀθηνῶν-Κωνσταντινουπόλεως γιὰ τὴν πρωτοκαθεδρία στὴ λήψη ἀποφάσεων περὶ τῶν ἐθνικῶν θεμάτων.

Ὑπὸ τίς συνθήκες αὐτὲς ἦταν ἀπαραίτητη ἡ παρουσία στὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνον ἐνὸς οἰακοστροφoῦ ἐμφοροῦμένου ἀπὸ πνεῦμα δικαιοσύνης καὶ ἀμεροληψίας, δίχως ἐξάρσεις ὑπερβολικῆς

αυστηρότητας, ἐπὶ πλέον δὲ μὲ ποιμαντικά προσόντα καὶ ἀνένδοτη δραστηριότητα γιὰ τὴν ἐπαναφορὰ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὁμόνοιας.

Καθὼς ὅμως τὰ σύννεφα ἦταν τόσο πυκνά, οὔτε ἡ ἑνὸς ἀνδρὸς ἀρχὴ οὔτε ἡ περίκλαια προσωπικότητα τοῦ Ἰωακείμ μποροῦσε ἀπὸ μόνῃ τῆς ν' ἀποτελέσει ἰκανὴ καὶ ἀναγκαία συνθήκη γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς κρίσης. Ἀκριβέστατα Ὁ Φάρος τῆς Ἀνατολῆς ἐπισημαίνει πῶς: *Ταῦτα μόνον τὰ προσόντα δὲν ἀρκοῦσι πρὸς εὐόδωσιν τῶν ἐθνικῶν ὑποθέσεων καὶ πρὸς ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν τοῦ Γένους. Προσαπαιτεῖται ὁμόθυμος καὶ διαρκὴς ἡ ὑποστήριξις τῶν συμβούλων καὶ συναγωνιστῶν τοῦ Πατριάρχου καὶ ἡ ἐνεργὸς ἀντίληψις τοῦ τύπου καὶ τοῦ Ἔθνους ὀλοκλήρου, καταλλήλως δι' αὐτοῦ φωτιζόμενον. Ἡ φιλογένεια καὶ ἡ φρόνησις δεόν νὰ ἐπικρατήσωσιν ἐφεξῆς ἐν τῇ ἐθνικῇ δράσει, ἂν ἐκ τῆς πικρᾶς τοῦ παρελθόντος πείρας ἀπεκομίσασαμεν καὶ τινα χρήσιμα μαθήματα.*

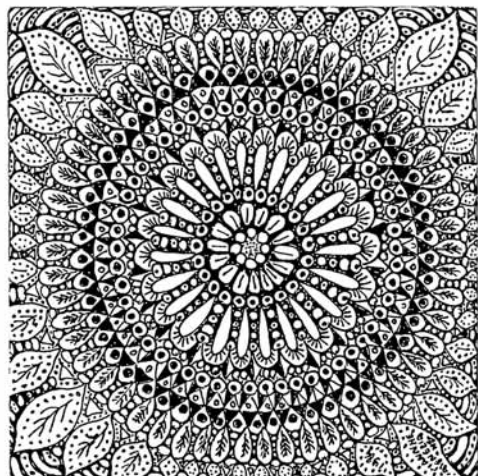
Συνοπτικά, τὸ ἔργο τῆς δευτέρας πατριαρχίας τοῦ Ἰωακείμ συνίσταται ἀπὸ τὴ συμπλήρωση καὶ βελτίωση τῶν οικονομικῶν τοῦ Πατριαρχείου, τὴν ἴδρυση τῶν Ὁρφανοτροφείων Θηλέων καὶ Ἀρρένων, ἀντιστοίχως στὶς νήσους Πρώτη καὶ Πρίγκηπο, τὴ δημιουργία τῆς Σχολῆς Γλωσσῶν καὶ Ἐμπορίου, μὲ δικαίωμα ἐγγραφῆς σ' αὐτὴν καὶ τούρκων μαθητῶν, τὴν ὀλοκλήρωση τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Νοσοκομείου Βαλουκλῆ, βοηθούμενος κυρίως ἀπὸ τὶς οἰκογένειες Ζαρίφη, Μαυρογορδάτου, Βαλλιάνου, Νεγρεπόντη, Κορωνιοῦ, Σινιόσγλου καὶ ἄλλων ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ρωσία καθὼς καὶ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο.

Τιμήθηκε μὲ τὰ ἀνώτερα παράσημα τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, καὶ

τῶν Βασιλείων τῆς Ἑλλάδος, Βουλγαρίας, Αἰγύπτου, Ρωσίας καὶ Ρουμανίας. Στὶς 21 Μαρτίου τοῦ 1912 τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν τίμησε τὴν προσφορά του ἀναγορεύοντάς τον ἐπίτιμο διδάκτορα τῆς Θεολογίας. Ὁ Ἰωακείμ Γ' πατριάρχευσε ἕως τὶς 13 Νοεμβρίου τοῦ 1912 ὁπότε μετὰ ἀπὸ ὀλιγοήμερη ἀσθένεια πέθανε καὶ κηδεύτηκε στὸ πατριαρχικὸ κοιμητήριον τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τοῦ Βαλουκλῆ, λίγο μετὰ τὴν εἴσοδο τῶν ἑλληνικῶν στρατευμάτων στὴ Θεσσαλονίκη.

Ἡ ἀκροτελεύτια φράση τοῦ ἀφιερώματος τοῦ Φάρου τῆς Ἀνατολῆς εἶναι, πιστεύουμε, ὁ καλύτερος τρόπος, γιὰ νὰ κλείσει αὐτὴ ἡ εὐφημος μνεία τοῦ βίου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ σεπτοῦ ἱεράρχη: ... *ὑπὸ τὴν ἀφιλοκερδῆ καὶ εἰλικρινῆ τῶν περὶ αὐτὸν συνεργασίαν Ἰωακείμ ὁ Γ', πρὸς τὴν ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς ὑπέροχον τοῦ ὁποίου προσωπικότητα μετὰ σεβασμοῦ ἀτενίζει καὶ μετὰ περισσῆς εὐφημίας ἀποφαίνεται ὀλόκληρος ὁ ὀρθόδοξος κόσμος, ἔχει καὶ τὸ σθένος καὶ τὸ κύρος καὶ τὴν θέλησιν νὰ καθοδηγήσῃ εἰς λιμένα σωτήριον καὶ τὰς τύχας τοῦ Γένους καὶ τὸ ἱερόν τῆς Ἐκκλησίας σκάφος.*

ΤΕΛΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Ἐπιμέλεια:

Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη
Ἱεροκήρυκος

ΥΠΟΔΟΧΗ ΛΕΙΨΑΝΟΥ ΑΓΙΟΥ ΛΟΥΚΑ

Τὴν Ε΄ Κυριακὴ τῶν Νηστειῶν 9 Ἀπριλίου, ἡ πόλη τῆς Ξάνθης ὑποδέχθηκε μὲ ἐπισημότητα τεμάχιο λειψάνου τοῦ Ἁγίου Λουκᾶ τοῦ Ἱατροῦ, Ἀρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως καὶ Κοιμαίας. Τό ἱερό λείψανο μετέφερε πρὸς ἁγιασμό καὶ εὐλογία τῶν πιστῶν ὁ π. Νεκτᾶριος Ἀντωνόπουλος, Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σαγματᾶ. Τὴν ἐπομένη, Δευτέρα 10 Ἀπριλίου, μετὰ τὴν Προηγιασμένη Θεία Λειτουργία, ἡ ὁποία ἐτελέσθη στὸν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς Τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τὰ ἱερά λείψανα μεταφέρθηκαν στό Στρατιωτικό καὶ τό Νομαρχιακό Νοσοκομεῖο Ξάνθης γιά ἐνίσχυση τοῦ ἱατρικοῦ, νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν νοσηλευομένων, ἐνῶ ὁ π. Νεκτᾶριος μὲ σύντομες ὁμιλίες του παρουσίασε τό βίο καὶ μερικά ἀπό τὰ θαύματα τοῦ νεοφανοῦς Ἁγίου πού ἐπ' ἐσχάτων ἔγινε εὐρύτερα γνωστός καὶ στὸν Ἑλλαδικό χῶρο.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΚΑΙΝΗΣΙΜΟ ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Κατὰ τὴν περίοδο τῶν πασχαλινῶν διακοπῶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας συναντήθηκε μὲ τοὺς φοιτητές τῆς περιοχῆς μας, συνεχίζοντας τὴν ἀπὸ ἐτῶν καθιερωμένη παράδοση.

Τὴν Τρίτη τῆς Διακαινησίμου 25 Ἀπριλίου, ὁ Σεβασμιώτατος χοροστάτησε στὸν Ἀναστάσιμο Ἑσπερινὸ στὴν Ἱερά Μονὴ Παναγίας Ἀρχαγγελιωτίσσης καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπικοινωνήσε μὲ τοὺς φοιτητές στό ἀρχονταρῖκι τῆς Ἱερᾶς Μονῆς, ἀνταλλάσσοντας σκέψεις καὶ προβληματισμούς.

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΤΑ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΑ ΦΥΛΑΚΙΑ

Τὴν Τετάρτη τῆς Διακαινησίμου, 26 Ἀπριλίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἐπισκέφθηκε τὰ στρατιωτικά φυλάκια τῆς ὀρεινῆς περιοχῆς τοῦ Νομοῦ μας.

Ὁ Σεβασμιώτατος συναντήθηκε μέ τά στρατευμένα παιδιά τῆς πατρίδας μας, συνομίλησε μαζί τους καί, μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, προσέφερε συμβολικά δῶρα.

ΘΥΡΑΝΟΪΞΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΘΕΟΦΑΝΟΥΣ

Τά θυρανοΐξια τοῦ ὑπογείου ναοῦ Ἁγίου Θεοφάνους, Ἐπισκόπου Περιθεωρίου, πραγματοποιήθηκαν τό ἀπόγευμα τῆς 2ας Μαΐου μέ τήν δέουσα λαμπρότητα. Ὁ Ναός ἀνεγείρεται σέ τμήμα στρατοπέδου πού παραχωρήθηκε ἀπό τό Δ΄ Σῶμα Στρατοῦ. Τήν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τελέσθηκε ἡ πρώτη Θεία Λειτουργία στήν ὁποία προεξήρχε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας μέ τήν συμμετοχή πλήθους πιστοῦ λαοῦ τῆς νέας ἐνορίας τῆς Ξάνθης.

12ο ΓΕΝΙΚΟ ΙΕΡΑΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Τήν Δευτέρα 8 Μαΐου, μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, προστάτου τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου τῆς Μητροπόλεως μας, συνεκλήθη στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Καθεδρικοῦ μας Ναοῦ τό 12ο Γενικό Ἱερατικό Συνέδριο. Προηγήθηκε Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία καί μνημόσυνο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν κληρικῶν πού ὑπηρετήσαν τήν τοπική μας Ἐκκλησία. Εἰσηγητής τοῦ Συνεδρίου ἦταν ὁ Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἰωάννης Κογκούλης, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα: “Ἡ ἐνορία ὡς φορέας διδακτικοῦ ἔργου καί ὡς σύγχρονη κατηχητική καί χριστιανοπαιδαγωγική διακονία”. Μετά τό πέρας τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου οἱ

σύνεδροι παρακάθησαν σέ ἑορταστικό γεῦμα.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΤΗΣ Μ.Κ.Ο. “ΠΙΝΟΗ”

Στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως πραγματοποιήθηκε τήν Τετάρτη 24 Μαΐου ἡμερίδα ἐνημέρωσης γιά τά ἀποτελέσματα τοῦ ἔργου: “Μουσική ... Δίνοντας πνοή στό διαφορετικό!!!”. Στόχος τῆς ἡμερίδας ἦταν ἡ ἐνημέρωση τῆς τοπικῆς κοινωνίας γιά τά ἀποτελέσματα τοῦ προγράμματος καί τά συμπεράσματα πού ἐξήχθησαν ἀπό αὐτό. Τό πρόγραμμα ἦταν μία ἐπιτυχῆς συνεργασία τῆς Μ.Κ.Ο. “ΠΙΝΟΗ” τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τοῦ Μουσικοῦ Σχολείου καί τοῦ Ψυχολογικοῦ Κέντρου.

ΕΟΡΤΗ ΛΗΞΗΣ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΩΝ

Τό Σάββατο 20 Μαΐου πραγματοποιήθηκε στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ ἡ ἑορτή λήξης τῶν κατηχητικῶν σχολειῶν. Τῆς ἑορτῆς προηγήθηκε Θεία Λειτουργία. Τά παιδιά παρουσίασαν ἕνα ψυχαγωγικό καί κεφᾶτο πρόγραμμα πού χαροποίησε ιδιαίτερα ὄλους τοὺς παρισταμένους, κατηχητές, φίλους καί γονεῖς πού χειροκρότησαν τήν φιλότιμη προσπάθειά τους.

ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ

Τήν Δευτέρα 22 Μαΐου, στόν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῆς τοῦ Θεοῦ Σοφίας, τελέσθηκε Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία γιά τοὺς ὑποψηφίους τῶν Α.Ε.Ι. καί Τ.Ε.Ι. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας

ἔδωσε πνευματικές συμβουλές ἐν ᾧψει τῆς προσπάθειας τῶν ὑποψηφίων, ἐνῶ στό τέλος μοίρασε ἀπό ἕνα στυλό ὡς εὐλογία.

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΗ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Ἡ ἐπέτειος τῆς Ἑλώσεως τῆς Βασιλευούσης τιμήθηκε μέ ἐκδήλωση μνήμης τήν Κυριακή 28 Μαΐου στό Πνευματικό Κέντρο. Παιδιά τῶν μαθητικῶν κατηχητικῶν συνάξεων παρουσίασαν ἐπετειακό πρόγραμμα καί στή συνέχεια γιά τήν Ἑλώση ὁμίλησε ἐμπεριστατωμένα ὁ καθηγητής καί ἱστορικός συγγραφέας κ. Πέτρος Γεωργατζής, ἀναφερόμενος μέ γλαφυρό τρόπο στό ἱστορικό γεγονός, συγκινώντας τὸ ἀκροατήριο.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΙΕΡΟΥ ΝΑΟΥ

Τά ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς Διομήδειας πραγματοποιήθηκαν μέ τή δέουσα μεγαλοπρέπεια τήν Κυριακή 4 Ἰουνίου. Τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου ἔγιναν κατά τήν ἐκκλησιαστική τάξη ἡ Κατάθεσις τῶν Τιμίων Λειψάνων καί ὁ Ἑσπερινός τῶν Ἐγκαινίων. Στίς λατρευτικές ἐκδηλώσεις συμμετεῖχαν, προσκεκλημένοι τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σταυροπηγίου κ.κ. Ἀλέξανδρος καί ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Θερωμῶν κ.κ. Δημήτριος.

ΟΜΙΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ π. ΠΑΪΣΙΟ

Ὁμιλία γιά τόν ἀείμνηστο Γέροντα π. Παῖσιο τόν Ἁγιορείτη πραγματοποιήθηκε τό ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 4 Ἰουνίου στό Πνευματικό Κέντρο μέ

ὁμιλήτῃ τόν Ὁμότιμο Καθηγητῆ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων κ. Παῦλο Κυριακίδη, ὁ ὁποῖος ἀνέπτυξε τό θέμα: “Ὁ Γέροντας Παῖσιος”, ἀναφερόμενος στήν πλούσια πνευματική ζωή τοῦ Γέροντος καί στά θαυμαστά γεγονότα τῆς ζωῆς του. Πλήθος λαοῦ παρακολούθησε μέ ἀμείωτο ἐνδιαφέρον τήν περιεκτική καί ἐνδιαφέρουσα ὁμιλία.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΕΥΗ

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας μετέβη στήν Γενεύη τῆς Ἑλβετίας μέ τήν ιδιότητά του ὡς Προέδρου τοῦ Ψυχολογικοῦ Κέντρου Ξάνθης. Ὁ Σεβασμιώτατος παρέστη σέ μουσική ἐκδήλωση πού πραγματοποιήθηκε μέ ἀφορμή τά 80 χρόνια ἀπό τή γέννηση τοῦ μουσικοσυνθέτη Μάνου Χατζιδάκη, γόνου τῆς Ξάνθης, πού ὀργανώθηκε ἀπό τό Σύλλογο Ἑλληνίδων Κυριῶν Γενεύης. Τά ἔσοδα τῆς ἐν λόγω ἐκδήλωσης διατέθηκαν γιά τήν ἐνίσχυση τοῦ ἔργου τοῦ Ψυχολογικοῦ Κέντρου. Στήν μουσική βραδιά συμμετεῖχαν οἱ διεθνοῦς φήμης Ἑλληνίδες καλλιτέχνιδες Ἑλλη Πασπαλά καί Δώρα Μπακοπούλου ἐνῶ τό παρόν ἔδωσε καί ὁ Ὑπουργός Ἀπασχόλησης κ. Σάββας Τσιτουρίδης. Κατά τή διαμονή του στή Γενεύη ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας φιλοξενήθηκε στίς ἐγκαταστάσεις τοῦ Πατριαρχικοῦ Κέντρου στό Σαμπεζύ, ἐπισκέφθηκε τό Μητροπολιτικό Μέγαρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἑλβετίας, τό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν καί ἔτυχε θερμῆς ὑποδοχῆς ἀπό τόν Θεοφιλ. Ἐπίσκοπο Λαμψάκου κ.κ. Μακάριο καί τόν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἑλβετίας π. Μάξιμο, οἱ ὁποῖοι ἐκπροσώπησαν τόν Σεβα-

σμιώτατο Μητροπολίτη Έλβετίας κ.κ. Ίερεμία, ὁ ὁποῖος, ὡς συνοδικό μέλος τῆς Ἱεράς Συνόδου τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου, ἀπουσίαζε στήν Κωνσταντινούπολη.

7ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΘΡΑΚΩΝ

Τὸ τριήμερο 16 ἕως 18 Ἰουνίου διεξήχθησαν στὸ Διδυμότειχο οἱ ἐργασίες τοῦ 7ου Παγκοσμίου Συνεδρίου Θρακῶν. Τὸ Συνέδριο πραγματοποιεῖται κάθε τρία χρόνια σὲ διαφορετικὴ πόλη τῆς Θράκης καὶ ἔχει ὡς στόχο τὴν ἀνάπτυξη καὶ προβολὴ τῆς περιοχῆς. Οἱ ἐργασίες τοῦ Συνεδρίου ἀποτελοῦν ἄριστη εὐκαιρία γνωριμίας, ἀνταλλαγῆς ἀπόψεων καὶ ἀναπτύξεως γόνιμου προβληματισμοῦ μεταξὺ τῶν Ἀρχῶν τοῦ τόπου καὶ εἰδικῶν ἐπιστημόνων γιὰ τὴν Θράκη καὶ τὶς προοπτικὲς ἀναπτύξεώς της. Στὸ Συνέδριο παρευρέθησαν οἱ 4 Μητροπολίτες τῆς Θράκης. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας ἀπηύθυνε χαιρετισμὸ τοὺς συνέδρους.

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

Τὶς ἀπογευματινὲς ὥρες τῆς Τρίτης 13 Ἰουνίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ἐγκαινίασε στήν Κομοτηνὴ 75 κατοικίες, οἱ ὁποῖες παρεδόθησαν σὲ ἰσάριθμες οἰκογένειες παλιννοστούντων ἀδελφῶν μας ἀπὸ τὴν πρῶην Σοβιετικὴ Ἐνωση, πού διέμεναν προσωρινά σὲ λυόμενα στήν περιοχὴ τῶν Σαλπῶν. Τὸ ἔργο αὐτὸ εἶναι καρπὸς

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

● ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ 2006 Σεβ. Μητροπολίτου Ξάνθης κ.κ. Παντελεήμονος	21
● 26η ΙΟΥΝΙΟΥ - ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΗΜΕΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	23
● ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΑΡΧΑΓΓΕΛΙΩΤΙΣΣΗΣ ΞΑΝΘΗΣ Ἀρχιμ. Παντελεήμονος Μουτάφη	25
● Η ΗΜΕΡΑ ΤΩΝ ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ Ἀρχιμ. Ἰωακείμ Μούκανου	28
● ΠΑΛΙ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΘΑΝΑΙ Δημητρίου Μαυρίδη	30
● ΕΚΔΗΜΙΑ ΝΙΚΟΥ ΜΑΤΣΟΥΚΑ Ἀρχιμ. Σωφρονίου Γκουτζίνη	32
● ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ ΕΟΡΤΑΖΟΜΕΝ... Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη	34
● Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΙΩΑΚΕΙΜ Γ' Ἰωάννου Μ. Μπακιρτζή	35
● ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ Ἀρχιμ. Πολυκάρπου Δημητριάδη	37

τῆς συνεργασίας τῆς Μῆ Κυβερνητικῆς Ὁργάνωσης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος “Ἀλληλεγγύη” μέ τὸ Ὑπουργεῖο Ἐξωτερικῶν καὶ ἀποτελεῖ μίᾳ ἀκόμη ἐκδήλωση τοῦ ἐμπράκτου ἐνδιαφέροντος τῆς Ἐκκλησίας μας γιὰ τὴν Θράκη καὶ τοὺς κατοίκους της.

Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ ΣΤΗΝ ΞΑΝΘΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Χριστόδουλος ἀσμένως ἀπεδέχθη σχετικὴ πρόσκληση τοῦ Ποιμενάρχου μας καὶ σὺν Θεῷ θά προεξάρχη τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τοῦ πολιούχου μας Τιμίου Προδρόμου τὸν προσεχῆ Ἀύγουστο (28-29 Ἀυγούστου).

Ἁγιασμός θυρανοίξιων τοῦ Ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Θεοφάνους, Ἐπισκόπου Περιθεωρίου.

Α΄ ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Θεοφάνους.

Από την έορτή λήξης των Κατηχητικών.